

Seat No. _____

HAK-1601100102030800
M. A. (Sem.-III) (CBCS) (WEF-2016)
Examination
May - 2023
CCT-08 : Sanskrit
(Rupak Uttarramcharita)
(Common Paper for 2015 & 2016)
(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- १ नीयेनामांथी कोष्पेण चार श्लोकोनो अनुवाद करो : १४
- 1 Translate any **four** of the following verses : 14
- (१) इयं गेहे लक्ष्मीरियममृतवर्तिर्नयनयो—
रसावस्याः स्पर्शो वपुषि बहुलश्चन्दनरसः ।
अयं कण्ठे बाहुः शिर्शिरमसृणो मौक्तिकसरः
किमस्या न प्रेयो यदि परमसहयस्तु विरहः ॥
- (२) स्निग्धश्यामाः क्वचिदपरतो भीषणाभोगरक्षाः
स्थाने स्थाने मुखरककुभो झाङ्कृतैर्निञ्जराणाम् ।
एते तीर्थाश्रमगिरिसरिर्दुर्गतकान्तारमिश्राः
संदृश्यन्ते परिचितभुवो दण्डकारण्यभागाः ॥
- (३) दलति हृदयं गाढोद्वेगं द्विधा न तु भिद्यते
वहति विकलः कायो मोहं न मुञ्चति चेतनाम् ।
ज्वलयति तनूमन्तर्याहः करोति न भस्मसात्
प्रहरति विधिर्भमच्छेदी न कृन्तति जीवितम् ॥
- (४) आविर्भूतज्योतिषां ब्राह्मणानां
ये व्याहारास्तेषु मा संशयोऽभूत् ।
भद्रा हि एषां वाचि लक्ष्मीर्निषकता
नैते वाचं विप्लुतार्था वदन्ति ॥
- (५) पश्चात्पुच्छं वहति विपुलं तच्च घ्नोत्यजस्रं
दीर्घग्रीवः स भवति सुरास्तस्य चत्वार एव ।
शष्पाण्यचि प्रकिरति शकृत्पिण्डकानाम्रमात्रा,
किं व्याख्यातैर्ब्रजति स पुनर्दूरमेहयेहि यामः ॥
- (६) विना सीतादेव्या किमिव हि न दुःखं रघुपतेः
प्रियानाशे कृत्स्नं किल जगदरण्यं हि भवति ।
स च स्नेहस्तावानयमपि वियोगो निरवधिः
किमेवं त्वं पृच्छस्यनधिगतारामायण इव ॥

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર સંદર્ભસહિત સમજાવો : ૧૪
- 2 Explain with reference to the context any **Four** of the following : 14
- (૧) યથા સ્ત્રીણાં તથા વાચાં સાધુત્વે દુર્જનો જનઃ ।
- (૨) લોકોત્તરાણાં ચેતાંસિ કો હિ વિજ્ઞાતુમર્હતિ ।
- (૩) ઉત્ત્રાતમિદાનીં મે પરિત્યાગલજ્જાશલ્યમાર્યપુત્રેણ ।
- (૪) ગુણાઃ પૂજાસ્થાનં ગુણિષુ ન ચ લિંગં ન ચ વયઃ ।
- (૫) હૃદયત્વેવ જાનાતિ પ્રીતિયોગં પરસ્પરમ્ ।
- (૬) ભગવાન્વાલ્મીકે, પરિત્રાયસ્વ પરિત્રાયસ્વ । એષ તે કાવ્યાર્થઃ ।
- ૩ ‘કારુણ્યં ભવભૂતિરેવ તનુતે ।’ સમજાવો. ૧૪
- 3 ‘કારુણ્યં ભવભૂતિરેવ તનુતે ।’ Explain. 14
- અથવા / OR**
- ૩ કવિ ભવભૂતિની નાટ્યશૈલી વિશે વિસ્તૃત વર્ણન કરો. ૧૪
- 3 Describe in detail the નાટ્યશૈલી (style) of poet ભવભૂતિ. 14
- ૪ દુઃખસંવેદનાયૈવ રામે ચૈતન્યમાહિતમ્ વિધાનને આધારે રામનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Discuss the character of Rama according to the statement - 14
- દુઃખસંવેદનાયૈવ રામે ચૈતન્યમાહિતમ્ ।
- અથવા / OR**
- ૪ સીતાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Give the character sketch of Sita. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (૧) ચિત્રદર્શનપ્રસંગઃ ।
- (૨) છાયાસીતાદૃશ્યમહત્ત્વજ્ઞ ।
- (૩) વાસન્તી ।
- (૪) ગર્ભાકદૃશ્ય ।